

Előfizetési ár:

Évhez övre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . . . 2 . 50 —
Negyedévre . . . . . 1 . 25 —
Külsőeknek, körlevélzések és néptantóknak:

Évhez övre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fűdohánytűzsdében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (ő-Posta-utca) 1-ye-nyorrdi, hol mindenkor a legutányonabb árak szabnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegből fizetendő.

Nyilt-térben egy sor 10"kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (ő-posta-utca Lyo.-nyomda) küldendők.

Megjelenik minden szombaton. Szerdán rendkívüli kiadás.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ő-Posta-utca Lyceumi nyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Intő jelek.

III.

Mit mond a világ?

Ezekben az adventi napokban Keresztelő János gyászos története tolul előtérbe. Heródes születése napját ünnepli. A palota fényben, örömben, jó kedvben uszik. . . . A palota alatti börtönben K. János ül láncokba verve. A király, elragadtatva Salmé táncá által, vendégei előtt ígéretet tesz a leánynak: kérj tőlem, a mit akarsz, megadom . . . s az K. János fejtét kéri.

A vendégek megiszonyodnak e kívánság hallatára. Herodesben a meglepés, méltatlankodás, a szégyen, a lelkiismeret kelnek rettenetes harcra, a mit az irás így fejez ki: igen megszomorodék. Előtte áll a fogoly ártatlansága, hűsége, kegyessége, szent hivatala, más felől az ő királyi szava, hinsága, mely feltámasztja benne ezt a kérdést: mit mond a világ, ha ígéretet de nem váltod? . . . s a világ szájától való félelem gyilkosságra unszolja őt.

Nem találkozik senki, a ki ne kárhoztatná Heródest, a ki így ne biztatná: ne félj a világ szájától, nem fog az téged megitélni, sőt titokban kárhoztatni fog; azok a vendégek mind borzalommal fordulnak el attól a leánytól, s jól esnek nekik, ha nem teljesítenéd kívánságát.

Igy beszél Herodesnek a mai társadalom. De hát maga ugy tesz-e, a mint azt Heródes szájába adja? Le

tudja-e győzni a hiúságot? van-e elég ereje nem teljesíteni a kívánságot?

Ah! fáj az embernek a lelke, mikor látja, hogy sok szép vagyon miként siet pusztulásra; sok család mint rohan anyagi- és erkölcsileg a boldogtalanság örvényébe csupán annak a kérdésnek a nyomása alatt: mit mond a világ!

Valóban csodálatos az a félszeg fölfogás, mely a világ szájával van kapcsolatban! Mert senki se hídje, hogy a mit némelyek világ szájának gondolnak, az a közvélemény volna. Az csak egy pár ember szájhőskölessé, rosszlelkűsködsébe. A közvélemény sokkal alaposabb, okosabb, igazságosabb.

Ime például: ez a hölgy bársonyban-selyemben jár; olyan tolettjei vannak, mint annak a másiknak. Kinek három annyi jövedelme van. A különbséget csak adósság-csinálással lehet ki egyenlíteni. Kérdezzük tőle, mért erőlködik a gazdabakkal egyformán ruházodni, mért nem jelenik meg egyszerűbb öltözékben? . . . Ah! — felel, — nem lehet, mit mondana a világ? — Mit? . . . Hát azt, hogy ő nagysága egy derék nő, a kinek előbb-való családja és saját jövője, boldogsága, mint néhány pletykanyelv fecsegése, mely épen úgy megszólja a drága, mint az egyszerű öltözéket. A közvélemény, azaz: a világ igazi szája, jól tudja, hogy mi van kifizetetlen, mennyi itt-ott a kontó; és bizony: bármiféle fényesen jelenjék is meg az, a kiről tudja, hogy kereskedő, mesterember éveki kénytelen várni a már rég elhasznált

öltözékek ára után, azt a közvélemény kigunyolja és megveti, ha nem is szemben, de háta megett.

Láttam mulató társaságot, melynek némely tagjai minden erőlködés nélkül sokat elkölthettek; de voltak olyan tagjai is, a kiknek ugyan csak megszámlálva kellett volna forintjaikat őrizgetni s mégis épen úgy dobálóztak a tizesekkel, mint a gazdagok. Másnap leverten, szomorúan keseregtek szobáikban, szidták a mulatóságot, bánták tizeseiket s bujdoszták a hitelezők elől. Kérdelem tőlük, miért tetétek? . . . Hát mit mondana a világ, ha köztük levén, nem úgy költöttünk volna, mint ők? Mit? . . . Hát én egyet mondok: vagy barátaid azok, vagy nem; ha barátaid, akkor nem kívánják a te szegeyebbségedtől, hogy magadat miattok tönkre tedd; ha nem barátaid, akkor meg épen ne ugy mulassz velők. Mert a ki az embert a takaró alá akarja kihúzni, nem barát az, ha százszor ivott is vele baráti poharat.

Mi teszi tönkre a kis birtokos osztályt, a gentryt? . . . A világ szájától való félelem, mely négy ló helyett nem enged kettőn járni, hat agár helyett csak egy vizslát tartani, a családtagok számát apasztani, a fényvitést lejjebb szállítani, a költséges szórakozásokat megkevesébiteni s a munkához becsületesen hozzá látni. Belátja maga, hogy tönkre kell mennie, fáj szive-lelke adóssága szaporodásán, de hiába! ő előtte csak az van: ha most is ugy nem parádezik, mint az apja ezeltől 40—50

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Zsiga bátyám részvéltatogatása.

A „PÉCS” eredeti tárcája.

Osztintén megvallva, restellem leírni azt, a mit leírok, de mégis megteszem. Megteszem pedig azért, mert annyi féla variatioiban kereng ez az én históriám, hogy el kell mondanom magamnak, egyedül lévén képes arra, hogy élvezessem a kázsomat csak hallomásból ismerőket az igazság kutfőjéhez.

Azon keszdem a dolgot, hogy én okos ember vagyok. Nem tessék ezt tőlem szerénytelenségnek venni, mert ha azt mondanám, hogy nem vagyok okos ember: hát hogyan kívánhatnám valakitől, hogy esetemet meghallgassa? . . .

Tehát okos ember vagyok. Iskolai bizonyítványom — a mi van — mind ezt tanúsítja. Elvégeztem a gymnasiumot, hallgattam a jogot teljes hat esztendőn keresztül. No aztán, hogy ezen hat évi hallgatásom eredményéről nem tudok bizonyítványt felmutatni, annak egyedül az anyám az oka, ki mindig azt erősitgette, hogy ahoz a hivatalhoz, melyre ő engemet szánt, nem kell sem doktorátus, sem ügyvédi iroda.

Hát hiszen igazza van. Egy országos képviselőnek — a mivé ő engemet nevelni akart — nem igen kell egyéb qualificatio, mint jókora

szósbőség és dörögdelmes hang, melylyel alaposan le tudja hordani Tisza Kálmánt; vagy pedig banktűktől duzzadó tárcá, melylyel kellő mederben esőrgedeztetni a hazafiai lelkesültséget.

Nohát az ilyen qualificatiók nálam bőségesen megvalának. Az őlőszóbeli szaporaságot jó anyántól örököltem, a honfiai lelkesültség magvát pedig atyámtól, ki dacára magyar ember voltának, igen jól tudott bánni a kétszerkettővel.

Mikor a hatodik jogi tanfolyamról hazakérvélvén, anyám hosszú és meggyőző érvelések után kimondá: elég. Meg van róla győződve, hogy jogi tanulmányaim, melyek neki keresek hat ezer forintjába kerültek, semmi kívánni valót nem hagynak fen a jövőre nézve. Emilitte azt is, hogy majd tőjékozást szerez magának parlamentáris beszédeimből, melyeket — meg van győződve — per longum et latum fognak közleni a lapok. De meg — folytató jó anyám — ez a mostani képviselő csak az öreg Bábiezki falusi iskolájában tett érettségi vizsgát, mégis már két ízben megválasztották. Neki mindig kedvenc eszméje volt engem a honatyák sorában láthatni s remélni, hogy nem lesz ellene kifogásom, ha megválasztat.

Nagyon természetes, hogy nem volt kifogásom. Ellenkezőleg: rendkívül örültem, hogy azt az én kedves Budapestemet, mely egyedül volt az oka annak, hogy hat évig jogászokdaltam, nem kell odahagynom végképen. Ma jözom, holnap képviselő? . . . ohó! nem kis dolog ez!

Hogy minő programmal lépjek fel, az egészen anyámrá bízom, kinek női természetem erősen az ellenkél féle gravitált. Pedig a mi karunkunk megosztosodott kormánypartí kerület volt mindig.

Gerleházán kezdtem meg körutamat, ott tartottam első programbeszédemet is. Szónoklatom magvát hazafiai dörögdelmes képezte az átkos közönséges kormány ellen. Hogy a lelkesedésem mily óriás vihara zajlott le előadásom alatt, azt csak az tudja fölözni kellőleg, ki jelen volt a faluház udvarán. Lovaimat kifogták a kocsiból s magas extasisba ragadtattott választóm maguk vontatták szállásomra, mely a tisztelendő urnál volt.

Ezzel aztán el is döntötték az én képviselőségemnek egész mivoltát.

A gerleházai plebános lakása, mint valami középkori lovagvár, mind a négy oldalról széles és mély árokkal volt körülvéve. A kapun keskeny dőbagon keresztül lehetett bejutni, rajta a karfának semmi nyoma. Az én nekiszilajult választóm szent lelkesedésökben nagyon bírtelen találtak a dőbagon befordulni s engem kocsistól együtt szépségesen bedöntötték az ároka. Nem is számítva az iszapfűrdőt melylyel egész minéműségem bepitkörtizálva lett, a balokám eszüköbön kifiamodott.

Igaz, hogy választóm kihalzatok a sáros fürdőből, az is igaz, hogy ünnepelesen, égve emelt ököllet kijelentették, hogy a bokámon tör-

esztendővel, akkor . . . mit mond a világ? . . . s lesz belőle kataszter, vagy valami állami birtokon protectio gazdasztiz.

Ezért mondom, hogy valamint Heródot a világ szájától való félelem sortora öngyilkosságra, épen úgy jelen társadalmunkban is sok családnak anyagi s erkölcsi gyilkosává leszen az.

Meg kell ezt érteni a családfeőknek s ezek értessék meg fiaikkal, leányaikkal. Emancipálják magokat a világ gonosz szája alól, mely, mint tettebb láttuk, nem a közvélemény, hanem egykét hengező rosszlöküsködése; mert a világ igazi szája, a közvélemény, csak tisztelettel szól azokról, kik kiadásait bevételükhez mérik; kik egyszerűen ruházkodnak, de pontosan fizetnek; kik kevészebb visszavonulni a szórakozások elől, mint családjukat tönkre tenni; szóval: a világ szája csak azokról szól tisztelettel, kik addig nyújtózkodnak, a meddig a takaró ér.

Hetesy Viktor.

A magyar falfestmények a pécsi székesegyházban.

III.

A székesegyház két oldalán elvonuló kápolnák közül a déli oldalon levőkben maradt még némi hely a magyar festők számára. Székely a Mór-kápolnában Pécs második püspökének, Szt.-Mórnak életéből festett jeleneteket. Lotz pedig a Corpus Christi-kápolnába az oltári szentegre vonatkozó új szövetségi csoportképen dolgozott. Székely festményei a következők: A kápolna nyugati keskeny falán, melynek nagy részét a kis orgona fogja elföldni, kőszelvényalakban Mór püspököt látjuk Pécsen a nép között.

Hegyes vidéken, egy dombtetőn, a pécsi székesegyház diszlik, előttünk pedig Mór fehér püspöki ormátsuban három szerzetestől kísérve megjelenik az új keresztény magyar nép között. Egy szép öreg pár mely alázattal csókolja meg kezét, míg hátul álló társai: egy férfi s két nő örömtől elragadva nyújtják feléje karjait, mint egy szabadító elé. A szerzetesek, kivált az éppen Mór mögött álló ősz alak, örömtől sugárzó arccal, szemlélők a mely tisztelettel párosult fogadták.

Az északi falon látható a második kép, mely Imre herceget ábrázolja, a mint hét csókkal tünteti ki Mór szerzetesét. A kanyargós hegyi úttól átszelt erdős hegyes szép vidéket a pannonmali templom és zárda koszoruzza. Ennek tövében egy-

felől Mór és szerzetésársai, másfelől pedig Imre és atya Szt.-István s kísérete találkoznak. Imre néhány lépést téve előre, a szemközt jövő Mór püspök kezét melegen megszorítja s mint a legenda beszéli, arcára hét csókot nyom, István ki barátságát nyújtja jobbját az érkezők elé, a kik maguk előtt keresztet vevé, mély alázattal járulnak a király elé.

A harmadik kép hajnali fénytől világított román egyház belsejébe vezet, melynek égő gyertyákkal díszített oltára előtt elmerülten imádkozik Mór püspök, nem is véve észre, hogy már hajnalodik s hogy a király és ennek kísérete, buzgósgótt meghatva, állanak háta mögött. István a legenda szerint költött vádakkal illette Mór, hogy keresztényi türelmét próbára tegye. Ezt a jelenetet tünteti fel a következő kép, mely egy román izlésű egyház előcsarnokában foly le. István bal öklét összehúrosítva, jobbját fenyegetésre emelve, szórja rá a vádakat, de Mór püspök csaknem örülve, hogy ártatlanul szenved, mély megalázkodással áll előtte, míg szerzetes-társai agyóva tekintenek a látólag haragos királyra, vagy pedig földre sűtött szemekkel s önmegtartózással türik társuk igaztalan megtámadását.

Endre király megkoronázása ünnepies hatása terjedelmes kép. Gobelin szőnyeggel díszített egyházban jobbról az oltár, balfelel pedig a királyi trónus foglal helyet. Az oltár legfelső lépésőjén terdel a király, ki balját mellén nyugtatva, jobbáiban leeresztett kardot tart. Mór, a koronázó püspök, jobbjában a Szilveszter-féle szent koronát tartja, melyről, mint rámutató balja elárulja, beszédet intéz a királyhoz. Mögötte a segédkező püspökök: az oltár lépésője előtt pedig a nádor, bíbor párnán az országalmát, baljában királyi buzogányt tartva. Lábalnál két apród, mögöttük s mellettük a pár duós, és páncélizott főurak töltik be az egész templomot.

A következő kép a pécsi székesegyház felszentelését ábrázolja. Mór a déli bejárat lépésőjén áll s izsoppal hinti szét a szentelt vizet; jobbjá felől a vörös ornátusban lévő diakon, ki a szentelt víztartót tartja, hátul pedig a sárga és sárgászöld ruhájú, füstölt és apostoli keresztvirágú diakonok, ezek mögött pedig az evangélisták könyvet és lőmjén-szelenecét tartó egyházi férfiak láthatók. míg az egész tért szerzetesek nagy tömege tölti be.

Végre az oltárkép helyén, a keleti falon: Mór pécsi király. Itt a jelenet szőnyeggel díszített félkörű oltáralképeben foly le, melynek közepén a hét lépésőjű püspöki hemén áll a próféta tekinteti ősz Mór, ki baljával pásztorbotja támaszkodva, jobbáinak élénk mozdulatával kíséri beszédét. Körülötte jobbra-balra szerzetesek sorakoznak s mélyen elmerülve hallgatják szavait. A püspöki trón lépésőit nagy sokaság foglalja el. Kivált a lépéső legalsó fokán ülő anya s két gyermeke és a leborult nők alkotnak szép csoportokat.

Megragadtam egyik karját, melylyel nyoszolyám végéhez támaszkodott, s mely otromba testének támaszpontját képezte.

A hástorony eldőlt, teljes súlyával rázuhánván feladagolt bokáimra. Iszonyt sikolttam, megnevezhetlen fájdalom nyilatott át egész testemen s eszméletemet vesztem.

Mikor magamhoz tértem, jó anyám ült ágyam mellett, szorongó aggodalommal leve ébredésem. Szobám bútorai helyeikből kimozdítva, rögtönzött torlasz képét nyújtották. Anyám magyarázata után tudtam meg, hogy bútoraim helyváltoztatása részvéltárogatóm kiebrudalása folytán keletkezett, a ki tessékeltetés közben beléjük kapaszkodott.

Ez a látogatás nekem mondátumomba került. Ez a ellenjelölt és annak kortesei igyesen felhasználták az én siralmas állapotomat. Legjobban bosszantott az hogy minden este hallanom kellett ablakom alatt ezt a csufondáros kortes dalt:

„Csehi Kálmán görbe lába

Kitörtött a pocsolábol.

Dőlt az ágyba, esett lábba:

Ne menyli be az országhába.

Éljen Bikki Pál!

En pedig mehetek a hetedik évi jogi tanfolyamra. Mert, hogy én falusi lakos legyek, ahol az embert csupa részvéttől és szeretetből két hét napra koldussá teszik: — azt már nem teszem!

Katona Ferencz.

A déli falra az ablaknyílások közé festett álló alakok a mostani püspök öltöztetését. Pécs város várdőszentjeit stb. ábrázolják.

Lotz képei ismert bibliai jeleneteket állítanak elénk.

A kái nap menegző. Nyílt oszlopos csarnokban, hosszú terített asztalnak hátat fordítva a nézővel szemben áll közepében az Újvöztő, János és Mária társaságában Jézus parancsára épen most tölt meg egy szolga a kuthál hat cserépedényt. Az asztal körül levő vendégek egy előkelő férfi, a hárfás és egy fiú élénk várakozással eltelve lesik a szót az Újvöztő ajkáról. A következő képen, amelynek háttéré kopir, sziklás vidéket ábrázol: Jézus öt kenyérről és öt hálallal 5000 embert megvendégl. A szikla tövében kiárt karokkal és epedő tekintettel kimirált népség eseng aledől. János apostol, mint közbenjáró fordul az Újvöztőhöz, felhívja figyelmét a sokaságra, mely öt hálattal kívánván éhen-szomjan e pusztaságha kísérte. Az Ur előtt egy ifjú áll öt kenyérről és öt hálallal, a melyeket ő kiosztani parancsol. A kép balfelel a tanítványok egy-két alakja foglalja el.

Az északi fal utolsó képe: Jézus az Emmausba menő tanítványok a kenyérszegésről felismerik. Három lépésőjű nyílt csarnokban ül az Ur az asztalnál két tanítványával, kik látván, hogy az idegen a kenyeret megszege és nekik átnyújtja bámulva ismerik fel benne földimű mesterüket. Jobbról a csaplóros házi gazda színtelen meglepetten néz az Urra, míg balról a szolga az ételt hozza fel.

A kápolna vörös márványoltára fölötti nagy tért foglalja el Lotz legnagyobb képe, az Oltári szentség imádása. Krisztus a mennyei dicsőségben angyalok karai közt felhőtrónusán kiterjesztett karokkal fogadja a magyar szentek imáját. Jobb s balja fölött az Apokalypsis hétágú arany gergyatartója és hét arany csillaga, lábainál pedig misekönyvön a bárnny, a vérnélküli áldozat jelképe. Körülötte Mária, József és János, balján Kar. János, Péter és Illés próféta. A menyország alsóbb régióiból más vezetők élők az angyalok szt. Istvánt, szt. Margitot, szt. Mór, szt. Lászlót, Erzsébetet és más dicsőült lelkeket.

Lotz egyes alakjai oltári szenteggyel szembevetésnek álló ő-talantestem szenteként igy az éltőlátó ültető Ur-isten alakján kívül Melchisedek, Aron, Dávid és Illés, továbbá medallionok az egyházatyák és más szentek mellképét állítják elénk.

Mindkét kápolna belső díszítése ornamentalis festése tekintetében egészen megegyezik a hajók díszítésével. A figurális rész azonban azokélt jóval újabb stílusban, mondhatni néhány román izlésű motívum magtartsásával készült modern történelmi festményeket tart elénk. Ez nem is lehetett másképp, mivel itt a két magyar művész feladata egészen más volt, mint Andrea és Beckerathé. Székelyre nevezetesen itt tisztán történelmi feladat várakozott: de Lotznan se kellett magát valami nagyon semmiféle hagyományos, konvencionális festésmóddhoz kótnia. Feladatuk tehát ennyiben könnyebb volt, mint a németeké, mert ők itt nem az épület kedvéért festettek, hanem képek önmagukért vannak hivatala beszélők s mint önálló művek lépnek fel. A magyar festők szerepe azonban a pécsi székesegyházban, fájdalom, egyáltalán alárendelt és képek hatása korlátolt mivel a kápolnának szélessége csak 5,85 s 6,25 m, tehát az oldalfalak képeitől nem távolodhatunk el eléggé, mi miatt más egyéb hátrány mellett itt a legesélyesebb rajzhibá szembeötlők és bánt, míg a németek képein a gomorábbak is elenyésznek a távolból.

Mind bravourral diadalmoskodnak azonban a magyar művészek az ott adott viszonyok nehézségein és akadályain! Az általánoságban való dicsőrkedés e képekhez igen méltatlan volna. Tüzetes és részletes méltatást érdemelnek, a mely megfelelően a festők, különösen Székely alapos és mélyreható tanulmányainak, melyekkel itteni képeit a maga elé tűzött stíl szemlélésben megalkotta. Székely itt nem csak festő, hanem alaposan kiképzett arheológus és igazi költői lelkű művész. A Mór-kápolna képeinek hatása olyan frappans, hogy a néző, a ki tán kritikáit szándékkal lép be, egészen elnémítja. Itt nincs hely, hogy a csoportosítások szépségeit kiemeljük, sem az alakok mesteri képzéséről, a mozdulatok természetes könnyedségéről, a melyekbe

tént változás nem változás az ő szent meggyőződésökön, — de az is igaz, hogy én körutamat félbeszakítani voltam kénytelen.

Egy hét mulva, mikor már csak egy jókora diónyi daganat bokámon emlékeztetett a gerle-házi pap kapubejárójára, egyike legtevékenyebb, legnagyobb száju, de egyszerűsind legitalosabb korteseimnek, — kit a választások tartama alatt per Zsiga bátyám titulatlan — heálit hoztam, hogy mint akkurátus emberhez illik, részvét nyilatkozatát kijelentse. A kortestanyáról jött most is, hol a kapacitásán szánt folyadékából önmagát is takarosan bekapacitálta.

Nagyot tántorodva bukott be az ajtón s erősen csuklásra hajló tonushál rákzéd:

— Értés — ülvén — vesőcsém — hallottam.

— Ugy van Zsiga bátyám: — ülvén, még pedig a pocsolában.

— No ne búslj szerelmes magzatom azért minden valóságos hazafi ezt kiáltja: Éljen Csehi Kálmán, — ez pedig te vagy, lelkem rokony virága!

Ezzel ágyamig jött. Borongó homlokomat választás kerüllet-nagyságu tenyerével simogatta. Rettenetes félelem fogott el. Egy szekundum nem sok, de anyni ideig se tudott egy helyben állani. Nagy hoskulosszus teste ugy ingott, mint viharban a termes árboc.

— Hun fáj a bokák kád édes fiacsám, badd cirógassam meg atyai gyengéd kaecsimmal! Ljédt mozdulatot tettem. Ideges félelmem-

annyi grácia, annyi kellem és költőiség van, nem szóhatunk. Csupán a színezés mesteri voltát említhetjük ki, a melynek különben Székely összes képei első sorban köszönhetik megkapó, mondhatnók kieszáradtatásukat. Először is szembevesszük a festő tudatos eljárása az alakok és a csoportok kidomborításának fokozataiban. Az olajképtől jobbra-balra álló két óriási alakot pl. egészen láposan hagyta, nehogy nagyságuk és előretolódásukkal a főkép hatását zavarják. A tonusban pedig a harmonikus összehatásra szöveget figyeltél. A baloldali első nagy képen, a pécsi dom beszentelésének képén, két szörnyű sárka fölt, két merev papir ruha egész vakmárossággal hívja ki a kritikát. Ilyesmít órnagamban, két hosszú egyenes és párhuzamos: vonal között, melytől a ruhák körjáratát alkotja, soha se merne a művész kockáztatni. Székely megtette, mivel utána, égő narancs-szín hangulatu képet festett, a mely az előbbi teljesen egyszerűságra tartja. Ezután meg égő vörös hajnal pirral tölti be két egymás melletti képét s a végost élénk zöld háttérrel festi meg ruhás alakokkal népesíti be. Ily módon hozza létre a legzesebb színharmoniait, a melytől azonban a célzatoságot lehetetlen elvitatni. Nagy későre, ha már e hívős szinopma hatására alól felocsodtunk, veszzük észre, hogy bizony a bravourral megrajzolt részletek mellett egy-két kéz, az imádkozó Mór mögötti István alsó lábszárai stb. az elhamarkodás bűléget szembetűnően magukon viselik. De mind e mellett Székely e műveiben mint nagy festő áll előttünk, ki — erős meggyőződéssel mondhatjuk — a d a l l a b b i r k o z o t t v o l n a m e g a f ő - é s m e l l é k h a j ó l e g n e h e z e b b s t i l á r i s f e l a d a t a i v a l i s.

Lotz az alakok mesteri csoportosításával és rajzával imponál. Alakjai mint élettől duzzadó, monumentális képekbe illő, méltóságos alakok. Színezésével azonban, kivált ha szemünk Székely képein elkáprázott, zavarba hoz. Nem tudjuk egyhamar megérteni, mit akar e szennyesen hajló világossággal. Ó nem festi, mint Székely, minden képét a szivárvány más-más színében, hanem valamennyi képén egy és pedig a violás barnás komor hangulattal árasztja el. Az igen vékonyan felkent festőket át tart enged magának a szürkement rétegek, sőt pl. a lépcsőket, az abszolút leterített asztalt stb., csak is körvonalak és árnyékolással egyszál a fal, a cement színével állítja élénk. Még a mennyei fény színezésében sem derült, világos, hanem komor, sötét s így a hatás is ilyen. Nem vitathatni el mondom, hogy ebben a hatásban nagy része van a kirívó ellenértéknek, a melylyel Székely és Andrea, sőt még a Beckerath színezése és világitása is a Lotz-tól eltér.

Ha már most azt a hálátlan és elkésett kérdést vetjük fel, a mi a közvéleményt a pécsi székesegyház festésével szemben foglalkoztatja, hogy t. i. magyar festőink megfestették volna-e a fő- és mellékhajók képeit is a stílárius falfestés modern követelményeinek megfelelőleg? Elfoglaltság nélkül véljük kimondani, hogy igenis megfestették volna. A két félnek két különböző feladata volt, sőt egyik feladat teljes megférése nem innoválta a másikra való képességet is. Azonban a magyar festő képein a román stíl és egyházi arheologia ismeretének olyan foka s a bibliai monumentális festés olyan alapos felfogása és applikálása tárul előnk, a melyek miatt semmi esetre sem kell a külföldi festők előtt pirulnunk. Andrea és Beckerath képei, eltérten apróbb hiányaikól, az európai stílárius festés színvonalán álló művekként fognak bizonyosan elismertetni. Germán eredetűk bűléget azonban jóval erősebben magukon viselik, hogyszem azzal mi magyarok könnyen kibékülhetünk, mikor látjuk, hogy nekünk is vannak európai színvonalon álló egyházi és egyháztörténelmi festőink, a mi nem természetesen a mi nemzeti szentjeinket, a mi nemzeti arheológikánkból vágó tárgyakat semmi esetre se festették volna olyan szemeszuro idegen felfogással, mint ezt tette Andrea a főfőlké, szent Istvánja, — szent István palástja, — a felső templom pillérén szent László és szent Imre alakjaival. Így tekintve a dolgot, egyenesen át kell mondanunk, hogy a magyar festők nemcsak, hogy tért engedtek volna nemzeti festőinknek is, a mit a németek egyáltalán mellőztek, hanem a más a tisztán bibliai részt is mindenesetre kevésbé idegen szemmelben festették volna meg, mint a németek, a nélkül,

hogy a szigorú stílszerűségen esorbát ejtettek volna. Gereze Péter dr.

— A király saját jubileumáról. Ő felséguraalkodásának 40-ik évfordulója alkalmából az osztrák miniszterelnökhöz a következő kéziratot intézte:

Kedves Taaffe gróf!
Őhajátom volt, hogy trónraléptem nagyvenedik évfordulója nyilvános ünnepség nélkül elmúlják és hogy az alkalommal minden ünnepi pompát és minden kiadással járó manifesztációkat elkerülve lássam, hű népeim ragaszkodásának ilyétén nyilvánulását helyett a felebaráti szeretet művein, a szegények és szűkölködők segélyezésén örvendhessek.

Őhajátom nyilvánítása elegendő volt, hogy a jótékony eszelekedetek emberbaráti és hazafias alapítványok bálhatlan sorát teremtsa, melyek szívének a legkedvesebb hódolatot képezik és a trónra lépés emléknappját gazdag és a lezávalóbbi jövőben is érvényesülő áldásoknak kutforrásává tenni fogják.

Ez által utoljag nyilvánult szeretetéről és hűségéről neimnek, melyeket mind egyformán szeretek, szívem mélyből jövő császári köszönetemet nyilvánítom a tartományi, kirillati és községi képviselőknek, valamint az illető testületeknek, intézeteknek, egyesületeknek és egyes személyeknek, mindnyájának együtt és mindegyiküknek, külön-külön. Együttal ismételtlen legteljesebb elismerésemet nyilvánítom a fényes kiállítások felett, melyek feltűnően a tudomány, a művészet, az ipar és földművelés hatalmas haladását Ausztriában uralkodóan negyven éve alatt örömteljes büszkeséggel töltötték el kobletet.

Megbizom Önt ennek közzétételével. Miramare, 1888. december 2-án.

Ferencz József s. k.

Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy Mária Valéria főhercegnő királyi apját jubileuma alkalmával emléklappal lepte meg. A főhercegnő ugyanis ez alkalomra tizenegy versszaka a király nevének egy betűjével kezdődik. A költemény tartalmoz emléklapot, melyet a főhercegnő kaligrafikus betűkkel maga írt le, a király negyven éves uralkodására vonatkozó rajzokkal díszítette. A főhercegnő az emléklapon már Gödöllőn és Ischben is hosszabb időt át dolgozott.

Ugy Ausztriában, mint Magyarországon a legfőbb egyház kébelében az évforduló napján hálaadó istentisztelet tartatott.

Uj gőzfürdők.

— Alkalmi közlemény. —

Mindenkor élénk figyelemmel kísértük városunk haladásának egyes mozzanatait s ha alkalomunk volt, örömmel ragadtunk tollat, hogy az olvasóközönségnek azokat figyelmébe hozza az érdeklődést felkeltő minden oly mit iránt, mely városunk emelésére irányul; de megszoktunk emlékezni különösen akkor, midőn oly mű nyer befejezést, mely a közönség rendelkezésére bocsátatván — némely esetben tán hiányt is pótolva — új szólván közéletnek szolgál. Ez vezet bennünk jelenleg is, midőn Pintér József polgártársunk áldozatkészségével létesült gőzfürdő be rendezéséről adunk számot.

Mielőtt a gőzfürdő részletes leírására áttérnénk, meg kell említenem, hogy az Pintér fakereskedő országtúti telkén 1800 m² méternyi területen épült a bejárat a Daak utca alsó végében szemben levő díszes vasrész kapu tövének, honnét a látogató keramit kockákkal kirakott járdán jut el a díszes fürdőhelyiségekbe.

A fürdőháza az épület északi részén nyíló kapu lép be a vendég, ezt egy újabb — árujavonat megakadályozására szolgáló — üvegajtó követi, melyet elhagyva tágas folyosón találjuk magunkat. Ezen folyosóháza mindjárt az üvegajtó mellett találjuk a pénztárt; a folyosó déli részén jut a vendég a gőzfürdő helyiségekbe, míg a folyosó nyugati részének közepén újabb folyosó nyílik a kádfürdő helyiségekhez. Mindkét helyiségbe figurális alakzatokkal állított üvegajtó át jutunk, mely a legkedvezőbb benyomást gyakorolja a szemlélőre.

Bélpve a kádfürdő helyiségbe a folyosó jobb és baloldali 5—5 összesen tíz rendkívül izlész és csinnal berendezett szoba köti le figyelmünket. A fürdő ezen része, csakugyan a legnagyobb eleganciával és kényelemmel van berendezve; a medencék finom fehér karlsbadi porcellánból készítették, a szobák talajának mindgyike

más-más mintájú színes metlachit kockákból kirakva gőzfürdő zuhany és gőzvilágításra berendezve a legfiyásabb igényeket is kielégíti.

A főtölvös déli részén elhelyezett bejáraton át — mint már említettem — jutunk a gőz és zuhanyosztályba de minden-kelető a tágas és világos öltöző helyiségbe, mely világitását a nyugati és keleti oldalon elhelyezett nagy ives ablakokon, nemkülönben egy üvegterlen át nyeri. Ezen helyiség északi oldalán nyílik a bejárat a tulajdonképeni gőz- és zuhany fürdőbe, ama bejárattól balkézfelől találjuk a meleg medence-fürdő három zuhanyalvó álltára; világosságát narancsszínű rairozkkal állított üvegterlen át nyeri magikus fényt árasztva szót e helyiségben, innét két bejárat nyílik: egyik a gőzkamrába a másik a meleg kamrába, ugyszintén a gőzkamrából is átjuthat a meleg kamrába, honnét a fürdőző a főtölvös szobába és innét a hideg medence-fürdőbe és zuhanyosztályba jut. A gőzkamrában kényelmes padok és karszékök állanak rendelkezésre, ugyszintén a meleg kamrában is. A főtölvös helyiség padjai és székei ettől alátérőleg fehér (karrarai) márványból vannak, a mi elegátsági szempontokból föltötte fontos újítás. A hideg medence-fürdő és zuhany osztályban tíz különböző zuhany áll rendelkezésre. Mindezen utóbb említett helyiségek aljafestéssel festve igen kellemes színben vannak tartva; talajukat mozaikszínnel összeállított kockák képezik lehetelenné tételvény llyép az elcsuszás. Ezen helyiségekben kitűnően záródó vasajtók alkalmazták, melyeknek felső része üvegéből van és azon bevésve találjuk a helyiség minőségét föltűntető felirást, hogy a teljesen ismeretlen is könnyen fog eligazodhatni az amúgyis észszerűen épített fürdőben; úgy a hideg mint a meleg medence-fürdő naponta újra töltötték meg, a mit a fürdőző közönség iránt tanusított figyelemnek jelölt tekintek.

Meg kell még emlékeznem a szárított és borbéli helyiségről nemkülönben a pihenő teremről, mely utóbbi különös csinnal berendezve, új-szögekkel felszerelve olvasóteremül is szolgál és fogja a közönség ebbéli igényeit is kielégíteni. Mint új és igen olcsórtú fitésnövelő kell megemlítenem az itt alkalmazott gőzcsőfűtést, mely minden helyiségben, sőt még az egyes kabinokon is keresztülmelve mindennemű meghűléstől megóvja a fürdőzőt. E helyiségek mindgyike elég tágas s a mi főlyosók voltak által barátosság benyomást gyakorolnak, gőzvilágításra is berendezték, mintán télen esti 6 óráig, nyáron 9-ig lez a fürdő — tekintettel egyeseknek ujjpali elfoglaltságára — nyitra; mindez olcsórtú intézkedésnek fog bizonyítani mindenesetre és betetőzésre lez azon kifogástalan izlésre való berendezésnek, mely e fürdőt egészen jellemzi.

Mintán a belső berendezésről szóllottam volna áttérnek a vízvezeteki berendezések részletes ismertetésére. A fürdő ellátására szükségeselt vízszíves vízmennyiség azon mesterségesen előállított 10 méter mélységű, 3 méter átmérőjű kutból nyerték, melyből pulsameter (vízvizsgáló) segítségével vették át a vízmennyiséget a padlózson elhelyezett óriási víztartókba és innét oszlik az meg a különböző csövek részére; ezen víztartók egyikén gőzcsövek vonulnak át és fölmeglegrítve az ide folyt hideg vizet, a fürdőt meleg vízzel látja el. — Az elhasznált viz megannyi csőből egy közös — 30 cm. átmérőjű — lejtősen lerakott csőbe jut és a kertek alatt a Majláth-utcai vadvízrokba vezették le, mégis akként, hogy legesekélyebb víz sem marad itt vissza a mi rendelleneségekre okot szolgáltathatna. A gőzkamrához egy a fitésősz szükséges gőz a gőzfűtő helyiségekből nyerték, melyet az alkalommal a fürdő létesítője egy új tartalékkazánal bővített ki, hogy kazánromlás esetén fennakadás a fürdőben ne történjék.

A fürdő helyiségétől néhány lépésnyire az udvarban a ruha mosó és szárító helyiségeket találjuk igen észszerű beosztással. Ezzel kapcsolatban megemlíthetem, hogy a nyári medence fürdő az öltöző helyiség déli részéhez fog hozzáépített és ezen munkálattok tavasszal már kezdődöket veszik.

Nem mulasztatom el végül elismeréssel adózni Pintér József közéletében álló polgártársunknak, ki fölismerve egy a mai kor igényeinek megfelelő és kényelmes gőzfürdő szükségességét, nem riadt vissza az új fürdő költségeinek nagyságtól és ezáltal egy szép cél: a város emelésének érdekében hozott nem kis áldozatot; erről elismerőleg vehetünk tudomást, és kell hogy érdemlőtlük he Pintér urnak ezen életrevaló eszméjének megvalósulását.

Egry Dező.

— **Kérelem** az újví ti tisztelegések megváltása iránt. Közeli az új év, alulirt választmány tisztelet- és bizalomteljesen kéri fel szab. kir. Pécs város emberszerető s mindenrendű lakóit, az újví ti tisztelegéseknek a jövő évi adományok általi megváltására. — Az ékér begyűlendő összeg a városi szegények között, kik a szükség által leginkább a téli időszakban szorongattatnak leend kiosztva.

A kegyes adományokat elfogadják: Dr. Szeredy József, Herbert János, Az 52. sz. kir. gyalogrezend parancsnoka, Schaffar J. B. Sziláys Alajos, Beló Károly, Kész János, Fingerhut János, Matros János, Ott Márton, Egyesült kül. v. takarékpénztár igazgatósága, Eger Zsigmond, Eizer János, „Pünkirchner Zeitung” szerkesztősége, Gimnáziumi igazgatóság, Knapp József, Galamb Gyula, Hartl Ferenc, Czirer József, Marschal Ferenc, Jeskó Lajos, Jogliceumi igazgatóság, Jozipovics Nándor, Károly Ignác, Nagy Jenő, Kindl József, „Pécsi Hírlap” szerkesztősége, Központi takarékpénztár igazgatósága, Magy. kir. honvéd-földandár parancsnoksága, Magy. kir. kataszteri nyilvánt. hivatal, Lüttke Ferenc, Lill János, Mendlik Agoston, Mihályfi Lajos, Mihálovits György, Mülher Alajos, „Veréb Jankó” szerkesztősége, Fehér Károly, Szikszay János, „Pécsi Figyelő” szerkesztősége, „Pécs” szerkesztősége, Czirják Ignác, Ratkovics Ferenc, Rásky Mihály, Rauch József, Radlányi igazgatóság, Ribay Ferenc, Rozsits Sándor, Csepregi Sapringer Joachim, Schönherr Mihály, Döbrösi Alajos, Sillay Béla, Sziebhart Nándor, Höfler testvérek, Özv. Dollingerer, Schneider István, Vasuti mérnöki hivatal, Weidinger Nándor, Borovits Károly, Pelm Kristóf, Minásh József, Zsolnay Vilmos, Schmelzer Ferenc.

A jövőviki nevei adományaiak megjelölésével folyó hó 31-ik napján kibocsátandó jegyzékben közölhetni fognak.

Egyuttal felkérték a fentebb nevezett gyűjtő urak, hogy gyűjtő izeiket a befolyt pénzzel együtt, — folyó hó 28-ig Mendlik Agoston belvárosi apát-plébános urnak átadni sziveskedjenek. Kelt Pécsen, 1888. ik évi december hó 7-én. A szegények intézetének választmánya.

H I R E K.

Kérjük tisztelet előfizetőinket, a mennyiben hátralehálnak volnaik, azt nekünk mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A belvárosi választás. Nagy napja lesz holnap a belvárosnak, a bizottsági tag választása alkalomáról. Örömmel vesznék tudomást ama mozgalomról, mely P a t a k y Lucidus főorvost hajítja bizalmával megajándékozni. A megiszteltetésre alig találhatni méltóbb egyént, mint épen Patakyt, kik közel 30 év munkálkodása köt e város lakosságához. Erdemei a város szépítése körül elvitázhatatlanok, hirdetik azt ama díszes épületek, melyek által neve megörökítve leend a város emelkedésének történetében. Mi szívből örülnék a jelölésnek és kimondjuk nyíltan, hogy abban megistizelve látjuk nemcsak a köztisztaságban álló főorvost, hanem azon férfút is, ki városra közérdekeiről mindenkor felkiesedni tud. Koronázta siker kívánatainkat.

Műkedvelői előadás. A jogacemáitól olvasókör javára rendezett műkedvelői előadás első estjé tegn volt a „Hattyu” nagytermében. Előadták a „Nyolcadik pont”, „A rablóvilkos”, „Már alszik” című egy felvonásos vígjátékokat. A darabokat ma ismétlik. Az előadás lefolyásáról lapunk legközelebbi számában írunk.

Becsületbírósg. Olvasóink bizonyára emlékezni fognak azon párbajjelenes mozgalomról, mely akadémianok megindult. A délelend eszme bívei december 5-én d. u. 3 órakor tartott jogászgyűlésen a becsületbírósgat megis alakították. A becsületbírák a következők választottak meg: Csarsch Dezső, Egrý Dezső, Kasza József, Küllý Pál, Nédler Lajos J. éves, Stankovits Gyula III. éves, Rásky József és Halász Géza II. éves joghallgatók. Előzend eset alkalmával mindegyik fél választ e 8 tagból 2—2-öt, kik „ad hoc” egy jogánárt választanak meg a becsületbírósg elnökül.

Jogászbiái udjónsg. Erdékes udjónsgággal lepi meg Meiszner Imre I. éves joghallgató az idei jogászbált. Mint biztos forrásból értesültünk Meiszner ur a bál alkalmából egy igen csinos muzsrikát szerzett, mely a katonazenakar által a jogászbálon először fog nyilvánosan előadni.

Gretulálunk a jogász zeneszerző ezen első kísérletéhez!

Uj gózfúrdónk megnyitása. Lapunk hasábjain többször megemlékeztünk már a kiváló csinál és izléssel berendezett Pintó-féle gózfúrdóról; mai számunkban Egrý Dezső ur lapunk munkatársa hosszabb közleményben méltatja a fúrdót, mely mint értesülünk jövő szombaton azaz f. hó 15 én lesz átadva rendeltetésnek.

A színház ügyben. mint már jelezteik. Kraszny Mihály. kir. tanács újjabb értekezletet hívott össze csütörtök d. u. 4 órára a Nanzeti Kaszinóba. Az értekezletet megnyitva bejelenté, hogy az előző értekezleten nyert magbízást a főispánnal közölve, Kardos Kálmán főispán a nagy szűnügyi bizottságot szombati d. e. 11 órára Osszevita a városi közzgyűlési terembe, és kijelenté, hogy kész a színház érdekében megindítandó hivatalos és magánygyűlés élére állani, mely főispáni ígéret nagy tetszésel fogadtatott. Hosszab eszmessere, után elhatározottat, hogy ez értekezletből kifolyólag a szombati nagy bizottsági gyűlésen két indítvány tétetik: az első az, hogy a bizottság a legközelebbi (f. hó 17-én) tartandó közzgyűlésen a színház ügyet s a színház létesítését kimondó előző közzgyűlési határozatot tárgyalassa, a második az, hogy a főispán elnöklete alatt gyűjtő bizottság küldessék ki. Somogyi Károly szinagazgatónak kérelmére vonatkozólag, ki a jövő évben lehető szinkörri engedély megszokhabilitását hajítja, határozottat, hogy a színház fenállása bizonytalan időre, addig, míg azon helyre építkezés céljából szükség nem lesz engedélyezhető, meghatározott időre azonban nem.

Installatio. Főtiszt. J a k i e s Sylvester darási plébános 4-ikén ittakta be lelkési hivatalába Troll Ferenc pápai praelatus. Az ünnepélyes szent misét (mely éppen a darási templom búcsuja napján tartatott) Jakics Sylvester plébános végezte, mely alatt Troll praelatus teljes ornatusban volt jelen. Valóban meglátás és lélekemelő volt az egész szertartás, mely az ily alkalmakor szokásos, nevezetesen a templomi kulesök s az evangélium átadása, melyeket Jakits plébános meglathat és megindultan fogadott el. A szent misen után a Praelatus úr az oltárhoz lépett s az egybegyűlt hívőket megajdította. Ezután a lelkési kar harangzúgás közt a főajton át a plébániái lakba vonult. Mondanom se kell, hogy eme emlékezésen isteni fizelettel dísz-ebéd követte. hol a toasztok egész serege szőlött az ünnepelt plébános ur felé. Jelen voltak: Ó méltóságán kívül, Jakics urnak meglth barátai: P e w e z izségi, M a t a r i c s dályoki Cs o n k a baranavári, Z v o n i e s e k vörösmarthy plébánosok, G r a i c s pécsi fásf, G o m b á r o v i c s darási jegyző, Jung, M ö h l e r tanítók, és a darási község előljárósága. Az első felkőszöntőt Troll ó méltóságá mondotta, beszédeben röviden kiemelte a plébános kettős hivatását, érte: a egyházit és polgárit, de a melyeket Ó méltóságá böles ifjúta szerint ft. Jakics ur kifogástalanul és dícséretesen betölt, és ez szerint — így végző köszöntőjét — nem marad más hátra mint azt kívánni, hogy az isten még bosszura nyujtsa életét, hogy még igen sok szolgálatot tehessen egyházának és hazájának. Ó méltóságának második felkőszöntője jelenlevő paptársainak szolt, kik — ugymond — eljötték önfeláldozással és szeretettel ide. ezen ünnepélyes helyre, hogy az ünnepelt örömeiben résztvegyenek. Harmadik felkőszöntője a községi előljárókra szolt. Negyedszer Ó méltóságá pohárát emelte az ünnepelt plébános ur tanítóra, kik segítségére vannak hivatala betöltésében — érintette felkőszöntőjében, hogy mily szép az, ha a tanító és pap között megvan a mulhatlanul szükséges öszertartás, szeretet és bizalom, hol a pap átátja, és átértzi a tanító szükségességét, munkájának sikerét és hasznát — és viszont, hol a tanító meglnt méltányló tiszteletet és engedelmességet tanusit főnöke iránt. Kívánja, hogy jó viszonyt, az egyetértés boldogságát soha semminemű mellék tekintet ne zavarja. Ó méltóságá után a házi gazda vette át a szót, poharat emelve dr. D u l á n s z k y Nándor ó excellentiájára, aztán Troll Ó méltóságára, egyház-községére jársi szolgabírósgára, tanítóra mint „oldal kuanokaira” és vendégeire. Poharat emelt még az egyetértés és szeretete M a t a r i c s ur, ki szép és emelkedett hangulattal beszédben hangoztatta az öszertartást. A felkőszöntök sorába lépett Zvonicsek ur is, és a tanítók nevében Szajkó ur mondott köszöntőt a tanítók nagy

pártfogójára: Troll Ferenc Ó méltóságára. Az ünnepnapból a hölgyeknek is kijutott. Ó méltóságá urnais ehely után a plébániába hivatta a tanítónékat, helybelüket egy. mint a vidékieket, és szeretetre méltán megvendégelte őket. r. i.

Elutasított semmisségi panasz. A Bernáth-Tarnai helyben Bernáth Béla által a Tarnait felmentő esküdtseiki ítélet ellen beadott semmisségi panaszt a kuria, mint alaptalan, elvetette.

A honvédség köréből. Nagy-egedi R ó z s a Bertalan ezredes, a 20-ik h. gy. földandár parancsnokát a 82-ik h. gy. andár törzészébe való áthelyezés mellett ezen andár ideiglenes parancsnokká nevezették ki.

Kellemetlen névazonosság. A napokban egy hírlapi közlemény jelent meg, mely szerint Szauer Józsefné szakácsné Kerék Mihály ügyvédnél ezüst kanakalapot loptott. Minthogy a városban özevgy Szauer Józsefné képmében a kanál tolvaj egy névrokona lakik, sietünk a kellemetlenség ok elhárítása céljából megjegyezni, hogy a kanáltolvaj szakácsné Szauer Józsefné született Pap Julcsa b e z d á n i illetőségű, ki iszakóságá miatt a városból már el is távolították.

A vörös-kereszt síklősi fiókja a szegény gyermekek számára karácsonyfaát állit. 40 gyermek lesz ez alkalommal felruházva és megajándékozva. A gyűjtést P a m m e r Péterné a fiók-egylet huzgó elnöke maga vette kezébe, egy. hogy 3 hólygyel, párosával maguk látogatták sorra a jobbműdű házakat. Ezen Síklősen szokatlan gyűjtésnek addig igen szép — 140 frt — eredménye van és ha a sokféle ígéretet, tárgyak, játékok s más karácsonyfaik meglepetések ajándékozására növezi is számba vesszük, úgy ezen karácsonyfa valóban nagy örömet fog okozhatni a szegényeknek.

Halálozás. Tudományos világnak ismét kettős csapás érte: Hunfalvi János és H e n s z l m a n n Imre kitűnő tudósaink és egyvetemi tanárok elhunytak. Mindkettővel a magyar tudományosság két nagy alakja szállott sírba.

A Jankovits család gyászja. Mint lapunk zártával értesülünk J a n k o v i t s Sándor fakeseresdők, köztiszteletben álló polgártársunk tegnapi délelőtti féltilényen órákor megszánt éni. A boldogult bár csak 50 éves volt már hosszabb idő óta vizi betegségen szenvedett, míg a halál tegnap megváltozta kinaiból. Széleskörű rokonság gyászolja az elhunytat. Legyen neki könnyű a föld!

Helyreigazítás. Lapunk 49-ik számában „Fücsa intézkedés” című udjónsgunkban azt írjuk hogy az igazságügyminister utasította a törvényszéki elnököt, hogy a tanítójak ezután nem az igazságügyi alaphól fizetnek, hanem a törvényszéki átalányból, mely célból a végtérghyalások meglőszölög az elnöknek költségvetést kell fölterjesztenők. Erra vonatkozólag Zankay Lajos úrtól a törvényszéki irodai igazgatójától azon írásbeli értesítést vesszük, hogy a minister emeltt rendelethe nem állt a l a n o s volt hanem egyedül a pécsi úr. elnökéhez intéztetett és pedig a legutóbbi két sajtóúnyú eljárásra vonatkozólag, melyek költsége a fennálló szabályok értelmében jövece a törvényszéki átalányból lesznek fedezendőik; mi ezennel helyre igazítottuk, az intézkedés célszerűségét azonban tagadnunk kell, mert a végtérghyalások költségei előre kiszámíthatatlanok és így bizonyos, hogy az új intézkedés szerint 2-szer kell utalványozni, átírnai egy ügyben, ami az administratíót csak megnehezíti.

Gaszg! Erős kifojezés, de másnak nem minősítetjük azon kvalifikáthatalan ténny, melyet egy szívetészes gasz eszora hétfőn este a „Nemzeti Kaszinó” udvarán előkvetett. A nevezett helyen ugyanis eddig ismeretlen tettesek a fölállított öntött vas gázlámpa oszlopok közül 6-ot kitérték, 1-et pedig elhajlítottak. A tetteit elkövetése után nyomban észrevették és így megakadályozható volt a gázkiömlés. A kaszinó ház-mestere, ki. valamint a szolgaszemélyzet, az oszlopok kidöntését nem vették észre, azt mondják, hogy a rombolás munkája 7 és 8 óra között követtett el, és pedig elégnis öltözött fiatal emberek által, kiket a lámpák körül állva és futkosni láttak, mely körülmény azonban akkor még egyépséggel nem tűnt föl előttök gyanusnak. Hogy mily erővel működtek a rombolók, mutatja az, hogy 8—10 hóvelyknyi csavarok, melyek a vaslámpákat a földbe leásott fata-lapokhoz erősítetők elbörtetők és elhajlítottak: Ez esetről azonnal jelentés tétetett a rendőrségnek s a nyomozás a legnagyobb erélylyel foly-

A „Pécs” kishirdetései.

Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

„Uniformalt”

Különös hogy egyenruhájának illetve állásának dajkára is, nem meri zavart magam nevezni — és mitűnben névtelenekkel, egyáltalán megismerkedni nem szándékozom úgy sejalom hogy, úgy keréssit mint keréssit ériantellal koll hazynom B...

Ház eladó

a belvárosban kedvező feltételek mellett Bővehet kiadóhivatal

Piros szoknya.

Nem fél örökös hódítással hogy vétekez? Vigyázzon! mert ha az en szívembe lopodsz, onné nem erasztom ki többé. — Levelet várom. Z. K. cím alatt a kiadóhivatalba.

Sorsjegyek,

értékpapírok kedvező feltételek mellett kaphatók Hol? megmondja a kiadóhivatal. Ügynökök keresetnek.

Elveszett

A Széchenyi-téren, a Nádor szőlőtől a Zsigi féle gyógyszerig egy zomuzozott női karpaccot, kérétki a szives megtaláló illő jutalom mellett azt a kiadóhivatalba átadni.

Kiadó lakás.

A Lyceum-utczában egy 4 szoba, konyha- és mellékhelyiségekkel álló utcai lakás minden percben bérszadatk Bővehet éristésít nyerhetni a kiadóhivatalban

Ügyes ügynökök

és utazók egy keresett hírcikk eladására kedvező feltételek mellett állandó alkalmazást nyernek. Hol? megmondja a kiadóhivatalban.

Bolt-eladás.

A Fehérvári-utczában egy bolti helyiség berendezéssel együtt j. tanyos áron eladó.

Arasúó

egy cukrázólada keresetkikim a kiadóhivatalban

Fűszerész segéd

jártas, gyakorolt, legjobb bizonyítványokkal állomást keres egy helyi nagyobb fűszerkereskedésben. Szives ajánlatok D. S. cím alatt a kiadóhivatalban.

Jövendelő vízi hengermalom

szabad kézből eladó, esztlag pécsi szőlővel vagy házet becserelehető Bővehet éristésít ad a kiadóhivatalban.

Kerestetik

pénzes szekrény (Worthein) 2, vagy 3-as, kézilatti vérsére. Czim a kiadóhivatalban.

Jól felszerelt

vegyes kereskedés egy vidéki városban eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatalban.

Üzleti állványok

teljes jó karban, fűszerészeknek juttanyos áron eladandók. Bővehet a kiadóhivatalban.

Ki az ünnepeken valódi jó, saját termésű skokoi bort

akar inni, forduljon az alulírott termelőhöz, kinél a nevezett bor 50 literből fölfelé kapható.

Kindl Ferencz

Nepomuk-utca 33. szám.

EXPEDITION VON MÖBELN ohne Emballage

BUTORRAKTAR MÖBEL LAGER
und
TISCHLEREI
mit Dampfheißtrieb

ASZTALOSUZLET
és gőzrel berendezett

BUTOROK CSOMAGOLÁS nélkül szállítása

Tej eladás.

Naponkint kitűnő minőségű, friss, fölözetlen tej
(Bráza Kálmán ur pellérdi uradalmából.)

Kapható
Scheibner Jánosnál
Pécsét, Segélyegyleti palota

Több mint ötven éven át. a bőr ápolására

Általánoson közkedveltségnek és jónak bizonyult

Lohse-féle Eau de Lys, szeplő ellen; biztonság eltvoltást minden bőrszennyet, sárga foltokat, pattanásokat, rozfoltokat, az arat, nyakát, kart és kezeket hófehérre teszi, és azoknak ide, egészséges szint kölcsönöz. Eredeti üvegekben használti utatisulást együtt 1 ft 40 kr és 2 ft 70.

Lohse-féle Lilium tej-szappan, tisztán és finom voltánál forva legkirnőbb szappan, nagy szirtartalmánál fogva pedig a bőrt simára teszi és puhán tartja. Drbja 60 kr, gazdagon illatszerezve 1 ft

Lohse-féle lilium hölgypor egy nap-pali, mint estéli használatra; rendkívüli finomsága, a bőrön láthatatlan és tartós, mint bár mily más létező hölgypor, szőkéknek fehér és rózsaszínű, barnáknak sárga, dobozontk ára 1 ft 80.

Kaphatók az egész Osztrák-Magyar monarchia mindenfelőlőköl gyógyszerertárában és piperekereskedésben.

Lohse Gustáv
Berlin, Jäger-Strasse 46.

Nincs többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és köpződést meggátolja; a szájbőzt azonnali megszűnteti naponta használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP világ- Anatherin híru szábjvize

két-szer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezél egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjohbb és legfinomabb és a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz annélkül, hogy mit más fogporok a fogak zománcát megsértene.

Dr. POPP növényiszappana gyógyszer-szappan, minden nemű bőrkintések ellen és különösen frűdkk.

Dr. POPP napraforgó (szapann) (nem glicerin) a Venus legújabb és a legfinomabb divat-pipere szapannok. A bőrt háronyinomná teszik.

Árak: Anatherin-szávjv 50 kr. 1 lrt és 1 ft 40 kr. Anatherin fogpasztája tégelyben 1 ft 23 kr. Aromatikus fogpasztája 35 kr. Fogpor dobozban 60 kr. Növényiszappan 50 kr. Napraforgó szappan 40 kr. Venus szappan 50 kr. E szevek kaphatók: Pécsen a Ifi Errech J., Sipőcz J., Zsigi L., Göbel K. és az legalmasok gyógyszerertárában, Alt és Bőhu, Oletko Zs., Pachar E. kereskedésekben

Dr. POPP J. G. udv. fogorvos urnak.

Cs. és k. kir. kiz. szabadalmazott! Anatherin szábjvizeit vegyészeti tanműhelyemben a legszorosabb vegyi vizsgálatnak vettem alá, melynek eredménye, hogy:

Anatherin-szábjvize kizárólag a legjobb minőségű alkatrészekből áll, melyek a nekik tulajdonított érvényével teljes mértékben bírnak és tudományos tapasztalatok alapján kellő szakértelemmel vannak összeállítva úgy hogy a szájbőjnek használatá bármily fogkópest bárkinék legmelegebben ajánlható.

Dr. Werner.

a boroszlói vegyészeti intézet igazgatója, gyógyszerész és hités vegyész. 2493

Máriaczell gyomorcsöppek.

Külön hatású szer a gyomor minden betegségében.

Vedjegy.

Főállomhatatlan étvágyhiány, gyomorgöngyöcség, rossz illatú leiszec, fejfájás, savanya feloldás, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok és darakapadás, telásgos nyálkázás, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgöngy, székzsorulás, a gyomornak étellekkel az italokkal való túlterhelése, gillisták, légy, mak és aranyers bántalmak esetében.

Ez a gyógécsere ára használati utatisulást együtt 40 kr., kéttis palack 70 kr.

Központi székhely: Brády Károly gyógyszerész által Krensiertben (Mór- városi).

Kapható minden gyógyszerertáran.

Óvást! A valódi máriaczell gyomorcsöppet sokak hamisítják és utánozzák. A valódi vedjegyvel ellátott borítékba kerülő csöppekre lenné és a minden üvegezh mellékelte használati utatisulást meg kell jegyeznie lenné, hogy az Krensiertben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható Pécsét ifj. Errech János, Göbel Kálmán, az Irgalmasrendűk, Sipőcz István, Zsigi László gyógyszerertárában, — Barscon Kohut Sámuel gyógyszerertárában, — Moháson Luiszer Viktor, B-Mágoz Sándor Géza, — Pécs-váron Dvresky Béla, — Siklóson Rónay Ferenc és Petraseh, — Sásdon Keller János, — Szigetváron Salamon Gyula és Visy Sándor, — Szászváron Baltha László, — Villányon Csathó Gyula, — Vaiszlón Horváth Ignác gyógyszerertárában.

BRÁZAY KÁLMÁN SÓSBORSZESZ készítménye

BUDAPESTEN Múzeum körút 23 sz.

Az általános ismert, jó hírnéknek árendős s több oldalalag kitüntettet sósorszesz készítményem — kelendőségű fogvasck utasának lenen az utóbbi időben kivéte, elhatároztam, hogy azokon ügyvejeimet módosítom s arra kök nyomtatva saját hazam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvé azt gyógyszerminőségként a budapesti iparkamaránál. 2623

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközl: csusz szagatás, fagyás, fog- és fejfájaldalm, szemgyengeség, benulások, szugorok stb ellen de különösen a bedörzsölés-kenő-gyűrő-gyógymódnál (massage) igen jó hatásmak bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fenjét elősegíti, u foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan lrt nyer a szesz elpárologás után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a hajidegek erősítésére a fejkurpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Ara egy nagy üveggel 1 lrt, egy kisebb üveggel 50 kr.

Bráza Kálmán
Budapestben, IV. kerület, Múzeum-körút 23. sz.

Kapható Pécsét: Muldin Lukács, Nick K., Simon J., Oletko Zs., Lill J. Ottinger G., Tiegelman A., Spitzer Jakab, Böhu Nándor, Frankfurter A. Töl Sándor, Csákos Antal, Blahoun M. J., Léja István, Eizer Herdlin Lajos, Spitzer Sántor Ist., Weber Ferenc, Blahoun István, B. Ferenc, Blahoun Károly, Sipőcz István, Hegert József, Mauthner Mor, Mitzy Mór, R. H. Vilmos, Göbel Kálmán, Friedmann József, Scheibner J., ifj. Rezbányai János, Gyimóthy Gyula fő- és főközlételeben.

A téli idényre!

Van szerencsém a t. hölgyközönséget figyelmeztetni legujabb, pompás

Őszi és téli ruha-mintáimra.

Páris, Berlin és Bécs leghíresebb gyárainak legujabb szövétmintáival rendelkezem, miért is a t. hölgyvilágra: 10000-nél több szövétmintát nyújthatok választásra a legjutányosabb áron, melyek minden igényt kielégítenek.

A nálam választott szöveteiből a legizlésebb kiállításban készíték

egész öltözékeket, otthonkát, köpenyt, stb.

oly olcsó áron, hogy minden divatúró céggel versenyezhetek.

A hozzám hozott szöveteiből is gyorsan és jutányosan teljesítem a megrendeléseket.

Tisztelettel

Brück Sámuel

női szabó Pécsért, Király-utca 14.
dr Schwartz-féle ház.

2509

Kellometlen szájszag és fogfájás ellen.

Érdem-éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakos által feltalált és osztrák császári és magyar kir. kizárólagos szabadalmat nyert

Szopiana szájszesz.

Ara kicsinyben 1 füvegnek: 1 frt 05 kr. o. é.

Raktárak: Göbel Kálmán gyógyszerész urnál Pécsért. **Török József** gyógyszerész urnál Budaperten és minden nagyobb vidéki gyógyszerertárban. **Híró János** gyógyszerész urnál Kolozsvárott.

Főraktár **Dr. Schulhof Adolf** urnál Pécsért.

Kapható: **Sipőcz István** gyógyszerertárban. **Reinfeld A.**, **Alt és Böhm** üzletében.

Több mint 800 elismerő bizonyítvány orvosi tekintélyektől előmutatható. 2379

14070., alisp. 1888.

Tolnavármegye alispánjától

Hirdetmény.

A Tolnavármegye székházához tartozó, két osztályból álló, s 200 köbméter irtartalmu nagy pöcegödörnek, továbbá az ugyanezen pöcegödörbe az összes helyiségekből levelezető csövek és csatornáknak, úgy a vármegye tulajdonát képező s ez idő szerint a központi járási főszolgabírói hivatal s a kir. ügyészség hivatali helyiségeitől szolgáló külön épület pöcegödörének, valamint a kir. törvényszék fogház-helyiségeihez tartozó ügynevezett rabkürház emésztő gödrének s az ügynevezett kismegyeházbéli őrszék ebbe vezetó csatornájának

rendszeres tisztítási munkái

1889. évi január hó 1-től számítva hat évre, folyó évi december hó 18-án megtartandó ajánlat tárgyalás után vállalatba adatnak.

Az ajánlati és munka-feltételek Tolnavármegye várkapitányánál betekintheők.

A 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok f. évi december hó 18-án d. e. 10 óráig Tolnavármegye pénztári hivatalánál nyújthatók be.

A később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Szegszárdon, 1888. évi november 27-én.

Simontsits,

Tolnavármegye alispánja:

2615

Első pécsi temetkezési intézet „Kegyelet“

Ó-posta-utca 22-dik szám,

elvállalja a temetkezések rendezését

a tulajdonát képező, francia minta szerint épített díszes légmentes üveg-és nyitott halottas kosztáiban, itt helyben és vidékre, olcsó és legszább kivitelben.

Díszes ravatalozások föllállítását minden osztályhoz.

A halottak szállítását minden irányban. Raktár ére- és fakoporsókból, szemfedők, sirkoszorok, férfi és női halottas ruhákból. A pontos kivitelért az intézet alulírott tulajdonosai keszkeskednek:

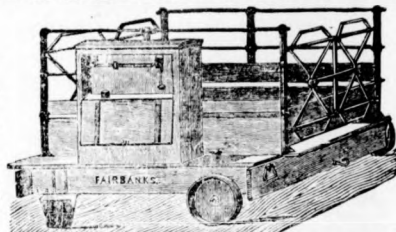
Hoffmann Károly, Edhoffer Ferencz, Hartl Ferencz, Szigrist János, Kindl Ferencz, Lauber Rezső.

2052

GENDL ALAJOS, rendező.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a leg-tökéletesebb mérleg-szerkezetek

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolsúlylaly vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknel fogva az összes világgéállításokon első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek sulyokkal számított tizedes-mérlegek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutra való feladás költségei benfoglaltatnak. Gazdasági szemé-ker- és szákmérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állammii felügyelet alatt áll.

Czím: Osztr. magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Bloek vezérigazgató

Budapest, Andrássy-út 23.

Arjegyzekekkel és felvilágosítással szolgáló a központi iroda.

1123

Gyar: Ujpest — K.-Megyer.

Január 1-vel új előfizetést nyitunk a XIX. évf. „MERCUR“ XIX. évf.

hiteles sorsolási tudósítóra.

A „MERCUR“ az összes bel- és külföldi sorsjegyek, záloglevelek, elsőbbségek, kötvények, részvények stb. teljes, pontos és könnyen áttekinthető sorsolási jegyzékét közli. 2532

A „MERCUR“ pénzügyi részében az európai pénzügyi általános helyzetét illető cikkeket tartalmaz, val-mint minden a nemzetgazdaság, köz-éskezelőm és közlekedésügy terén előforduló tudnivalókat illető híreket és közleményeket.

A „MERCUR“ havonként 2-3 szor, nyomban minden fontosabb huzás után jelenik meg magyar és német szövegben.

Minden évi előzető ingyen kapja a „Mercur“

sorsolási évkönyvét 1889. évre,

mely az összes 1888. év végéig kihazott és még be nem váltott sorsjegyek jegyzékét tartalmazza. Ingyen adjuk továbbá az

általános sorsolási naptárt 1889. évre,

mely az összes európai sorsjegyek pontos huzási naptárát tartalmazza.

Ezen óriási anyaga dacára a lap előfizetési ára

egész évre csak 2 frt 22

bérmentes postai számküldéssel együtt. — Próba előfizetés fél évre 1 frt. — Mutatványszámok ingyen.

A „Mercur“ kiadóhivatala Budapest, Dorotya-utca 12.

SCHÖN WALD IMRE

órás és ékszerész Pécsett.

Főület Király (fő) utca, a Hattyu-épületben.—Műhely Király (fő)-utca 38. sz. Mestrits-féle ház.

Van szerencsém a t. e. közönség becses figyelmét dúsán berendezett jó szabályozott arany és ezüst óra, valamint ékszer arany és ezüsttáru raktáramra felhívni, különösen kérem a most ujonnan készített

XV. és XVI. Lajos korabeli ezüst renaissance disztárgyakat

megtekinteni, a melyek elegáns kivitelök, célszerűségök és olcsó árúknál fogva legszebb és legalkalmasabb menyegzői ajándékoknak ajánlhatók. A tárgyak jó minőségök és valószínűségük bizonyítására a magy. kir. főfémjelző hivatal által vannak megvizsgálva és annak fémjelével ellátva.

Nagy választék legszebb arany és ezüst Jou-jouk u. m. Szűz-Mária és Jézus emlény, (medaillonok) hit, remény és szeretet és ámor jou-jouk, Szt.-György pénzek és más emlékpénzek különféle jellegűekkel.

Dús választék tömör ezüst asztali állványokból, cukordobozok, gyümölcs- és kenyér-kosarak, gyertyatartók, csempeúrók stb., melyek legszebb kivitelben 50 főtől 150 frtig vannak a raktáron.

Legjobb ébresztő órák darabja 4 forint 50 kr.

Csak jó minőségű órákat tartok eladásra és mindeneműl javításokat alaposan és pontosan készítek, melynélfogva

Minden óra jó járásaért 5 évig jót állok.

Legujabb diófaszekrényű ingaóra $\frac{1}{2}$ és egész órát ütő művel 24 frtig, ugyan olyan negyedórát ütő ismétlődő szerkezettel 35 frt.

Legszebb francia 14 napig járó óra dió vagy tölgyfa szekrényben 14 frt, ugyanolyan fél és egész órát ütővel 17 frt.

14 karatos csinos, tömör női gyűrűk 4 főtől 7 fttől 50-ig.

Legfinomabb úripecsétgyűrűk valódi almantin, ametiszt és topáz kövekkel 6 főtől egész 24 frtig.

Valódi gyémánt női és úri gyűrűk 6 főtől egész 80 frtig. Valódi csillány (Brillant) Solitaires gyűrűk modern a jóné foglalatban 20 főtől egész 500 frtig.

Ezüstaranyozott legujabb divu karkötők, melyeknél az aranyozás nem kopik, 5 főtől egész 10 frtig. Ugyanolyan valódi 14 karat arany, 20 frt. Gyémánt kövekkel 30 főtől egész 500 frtig.

Női arany órák 17 fttől egész 100 frtig.
Női arany és ezüst remontoir, legjobb, 10 frt.

Szab. kétköpenyű tula remontoir óra 18 frt, horgony szerkezettel arany betéttel a legjobb minőség 24 frt.

Szab. kétfedelű remontoir óra I. minőség 12 frtig, csinos horgony legdiszesebb tokban 16 frt.

Horgony, remontoir óra az órát és percekét ugró számokkal mutatva 28 frt, hasonló 14 karatos duplaköpenyű arany tokban 75, 80 és 100 frt.

Karácsonyi és ujévi

BAZÁR

Megjelnik időszakonként
3-ik szám, december hó 8-én.

A „Pécs” hirdetési melléklapja.

Szerkesztő-tulajdonos:
FEILER MIHÁLY.

Legszebb és legalkalmasabb
Karácsonyi diszitmények
csukor- csokoládé-
és habsüteményekből.

valódi angol, francia
tea és rum
és beifűrt
teasütemények,
legjobb minőségű

alkalmi ajándéknak
legfin. borok, pezsgők,
likőrök, cognac és
igen öreg
szilvaaszesz

alkalmi ajándéknak
pilseni sör palackokban

alkalmi ajándéknak
fűszer- és
deji gyü-
mölcs a
legolcsóbb
árakon.

alkalmi ajándéknak
mindentel-
kült- és
beifűrt
eseme-
gék

NICK KÁROLY
Pécsett.

Egyedüli raktár
pilseni
részvénytársaság
sörfőzdéjéből.

Karácsonyi- és ujévi ajándéknak
ajánljuk
dúsan felszerelt raktárunkat
függő- és asztali lámpákban,
majolika, terakotta diszletekben,
olajnyomatu festmények,
tükrök,
porcellán- és üveg-készletekben
eredeti gyári áron
WOLHEIM és SPITZER,
ezelőtt
lukafai üvegyári raktár
dr. Loewy-féle palota.

A hirdetések műve-zete.
Nem hiába, hogy nem magyar ember
találta ki a reklám csinálást, de nincs is erre
magyar szavunk. Pedig tagadatlan, hogy a
hirdetések e nemű művészete már már nem-

Pécsi színház
Bérlet nincsen. szünet.
tehát az 1888. évi téli idényre
a tisztelt családok
Theatélyeket
rendeznek.

Főszükséglet:

Thea sűtemény kilója	1.30	Salon cukorka klg.	1.10
Passiane	1.50	Töltött csokoládé	1.50
Piskóta	1.20	Finom vanília	1.80
Thea különféle árak.		Rum különféle árak.	

Ezt követi
a Karácsonyfa.
nékülözhetetlen családi cikk.
Különféle habsütemények 100 darab 1.-
Különféle habsütemények kilója 1.50
Egész finom diszítések kilója 2.50
Csokoládé figurák kilója 3.-

Végül:
a FARSANG
vig mulatságokkal, hova okvetlen szükséges:
Vegyes bonbonok kilója 1.20
Fondánok kilója 1.20
Stefánia bonbonok 1.-
Lövő cukor 100 darab 1.-
Mindez kapható a legjobb minőségben
az első pécsi cukorkagyárban.
Becses pártfogását kéri **Strausz Béla.**

Leszállított árak.
A legjobb alkalmi kinálkozik a
Karácsonyi- és ujévi ajándékok
beszerzésére
PACHER E.
kereskedésében
Pécsett, Széchenyi-tér 17. sz.,
mert helyszüke miatt a
gyermekjátékok és disz-áru
(galanterie) cikkek
teljesen kiárusítatnak tetemesen
leszállított árakon, nemkülönben
Dietrich és Gottschlig-féle thea és rum.
Dús választék.
csak az amerikai yanke-ék között érte el a
legmagasabb fokát, de minálunk, magyaroknál
is lábrakapott, csakhogy bizony még nem
igen tudunk vele bánni. Ha valamelyik cég
nálunk reklámhoz folyamodik, elkeresztelik
-schwindernek- szedélgének-, pedig a sze-

renesétlennek az ártatlan reklámmal esze-
gában sem volt valakit félrevezetni, sőt
inkább csak a közönségnek iparkodott olcsó
áruforrást szerezni.

Mert mi a reklám célja? Bizonyára nem
más, mint az üzletet és magát az üzlet-

BERGER BORISKA
Pécs, Király-utca, Hattyu-épület.
Ajánlja a n. é. közönségnek
női divattermét
a legújabb párisi és bécsi divat szerint.

Művirág raktárát
hol mindennemű és igényeknek megfelelő
minőségben készletben vannak:
mennyasszonyi koszorúk, etager díszek, pálmák
stb. a legutányosabb árak mellett
kaphatók.
Megrendelések elfogadtnak és pontosan
eszközöltetnek.

Függő és álló lámpák.

Dús választék jutányos árak mellett.

Hibás tükrök jutányos ártért egészen fel-újíttatnak.

SPITZER L.
üveg- és porcellán-raktára **PECSETT, Ferencziek - utca.**

Likőr, bor és sör-készletek, ajándék-tárgyak.

Megrendelések a vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

OLAJNYOMRAT - festmények

ÜVEG ÉS PORCELLÁN RAKTÁR

A hitel napról napra esökken, mert napról-napra szaporodnak a hamis bukáskok.

A bukott kereskedők nem tudják elképzelni, hogy a szomszéd üzlettulajdonos hogy volt képes már 25 év óta fenn tartani üzletét.

Ha valamelyik kollegája megguzdagszik anélkül, hogy hamisan bukott volna ráfogják a rossz nyelvek, hogy pénzre tett szert hamis utamon-módon, avagy kihúzták számára a főnyereményt.

Alkalmas és czélszerű
karácsonyi és újévi ajándék

az idénynek és szükségletnek megfelelő cikkek u. m.

női kabátok, köpenyek karmantnyuk.

Legdivatosabb ruhakelmék,
loden, cheviot és flanel,
Szőnyegek, függönyök, asztal- és ágyszerítők,
férfi és női fehérnemű.

Legjobb minőségű damaszt asztalnemű, ruburgi és kreász vásznak legjutányosabban és dús választékban kaphatók

KLEIN testvéreknél

Király-utca, az «Arany Hajó» szálloda épületében.

Ezen bel- és külföldön általános elismert és legelőkelőbb orvosi tekintélyek által ajánlott gyógyboraimat csakis legjobb minőségű borokból és a legkitűnőbb anyagokból készítem. minek következtében ezen borok mind zsonglók, az életér fokozó, a vérképződést elősegítő, idegerősítő és ezenkívül még kitűnő elvágy gerjesztő dietetikus készítmények.

Sipőcz-féle gyógyborok!

Pepsin-bor, kitűnő hatású mindennemű gyomorkulossus gyermekeknél, megszünteti a gyomorégést a bor és sörnek túlságos élvezete után, 1 palack ára 1 frt 70 kr.

Coca-bor, az idegrendszer élenkítésére, erősítésére és tevékenységének fokozására orvosiilag előnyösen ajánlott becses szer, rögtön megszüntet mindennemű ideges fájdalmat, migrént, fog- és arcfájdalmakat; 1 pal. ára 2 frt.

China- és China-vaspor, sápadtság, vérszegénység, étvágytalanságnál, általános gyengeségnél, hosszú és nehéz betegségek után a legjobb sikerrel lesz használva és végre kitűnő erősítő szerek bizonyul az agzkorban. 1 pal. ára 1.50. 1/2 pal. egyszerre rendelve 12 frt. Ajánlom továbbá üdülők részére kitűnő minőségű **Tokaji és Malaga** gyógyborokat valamint legjobb minőségű valódi francia **Cognac**omat.

SIPŐCZ ISTVÁN gyógyszerész **Pécsett.**

Pécsi általános műkiállítás

PATZ HERMIN
fényképezési műterme
Pécs, Bazár épület.

1888 állami bronz érem.

Ajánlja a n. é. közönségnek utjonan a jelenkor legkényesebb igényeinek megfelelően berendezett

fényképezési műtermét,

hol **bár mily időszakban mindennemű arcképek medaillonoktól egész életnagyságig** lekitűnőben, házon kívül is kiállíthatnak illetve felvétetnek.

Tiszta és izléses kivitelért kezeskedem és a n. é. közönség becses pártfogását kérem

mely tisztelettel
Patz Hermin.
Kényelmes feljárás a Széchenyi-teri kapunál.

és a Dunaparton, akkor be kellett magát vetni a habok közé. Mikor aztán öngyilkossági kísérletet megakadályozták, vagyis mentő csónakkal utána mentek, ő felbukott és a már több ezer ember számláló tömeg felé fordulva, torkaszakadtából kiabálta, hogy kitűnő és jöminőségű uszónadrágok hol kaphatók.

Ez így ment két esztendőre és a kereskedő a főváros legzadagabb embereinek egyike lön. Nem is keres-

tulajdonost feltűnővé tenni és megismertetni a vásárló közönséggel.

Mainapság bizony sok bajjal kell megküzdnie egy becsületlen megélni akaró kereskedőnek és iparosnak.

Rossz világ jár reájuk.

Benczenleitner Sándor
Pécsett, Bazárépület.
Ajánlja dúsán felszerelt

czukrászdáját

mindennemű legújabb és legfinomabb czukrászati cikkek elkészítésére, melyek izlésesen és jutányosan készíttetnek.

Nagy raktárt tart valódi francia cognak- és likőrökből.
Különösen ajánlja

karácsonyfa-díszítményeket, továbbá **thea, dessert- és különleges süteményeket, confect-cukorkákat.**

Minden e szakba vágó megrendelések úgy helyben mint a vidékre, u. m. estélyekre, lakomákra stb. elfogadtnak s gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Valentin Károly fia
zongora, pianó és harmonium raktára
Pécs, Széchenyi-ter takarékpénzt. épület II. em.

Zongora kölcsönöz intézetet a vidékre is.

Régi zongorák ujakra cseréltetnek.

Minden nemű átalakítás valamint javítások elfogadtnak, pontosan és jól eszközöltetnek.

Részlet-fizetésre is!

Pedig ami által gazdag emberré lett, nem volt más, mint az ártatlan reklám. Ismertem én a fővárosban egy nagykereskedőt. Az tartott kitűnő uszókat. Ilyen jó uszónak az volt a feladata, hogy midőn sok ember jött össze a lánchidon,

kedett tovább, házat vett s háztulajdonos lett a fővárosban, ami magában véve nem megvetendő mesterség.

Ezen történetből is látható, hogy a reklam csak hasznot hoz a konyhára, Magyarországon a reklámnak nincs talaja, mert azt tartja a magyar ember, hogy a jó bornak nem kell ceger!

Kitűnővel Csabán Szegeden Pécsett

Lederer Manó
Arany okl. Érdék érem. Ar. érem.

kárpitos és díszítő
Pécs, Király-utca 21. sz.

Elvállal minden szakmába vágó munkákat a legújabb, legdizsesebb, minden követelményeknek megfelelő kivitelben; ajánlja

kész kárpitos-munkáit

u. m. garnitúrák, pamlagok, nyugvóágyak, **ágyszékelt** melyek nappal kényelmes karszékek, éjjel pedig vendégek ynak használhatók.

Ablak decoratiok a legújabb minták után izlésesen készíttetnek.

Mindennemű ág-betétek, ruganynyal, (lószőr), afrique-kal jutányosan kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és leglelki ismeretesebben eszközöltetnek.

Butor szövet minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Javítások, átalakítások elfogadtnak jutányos ár mellett.

Képviseletek fa- és vasbutorokban.

Udvari fényképész
ZELESNY KAROLY
 Pécsét, Széchenyi-tér, Lovag-féle palota.

ZSOLNAY IMRE
butorraktára

és műhelye
PÉCSETT,
 BAZÁR és FERENCZIEK-UTCA

PÉCSI
EDENYGYÁR RAKTÁRA
 Ferencziek-utca 11. szám.

VOGL TESTVÉREK
 keztüösök
 Pécsét,

Főter 8. sz. a Sipőz-féle gyógytár átellenében,

ajánlják dísan felszerelt raktárakat mindenemű bel- és külföldi bőrökből, saját készítményi

glace-, mosó- és szarvasbőr-keztüüket, továbbá prémes és posztó-keztüüket urak, hölgyek és gyermekek részére, minden színben és hosszában, 2-20 gombosok.

Raktáron vannak sörvkötők, nadrágtartók és harisnyakötők, calamint

női derékfűzők
 minden nagyságban és 4 színben (fehér, drapp, szürke és fekete).

Megrendelések minta szerint a legpontosabban teljesítenek.

Videki megrendelések pontosan és postautárvét mellett teljesítenek.

WURSTER ANTAL
 órás és látszerész
 Pécsét, Király-utca 8. sz.

Ajánlja dus raktárát mindenemű svajci zsebórákban és bécsi ingaórákban
 maximális és minimalis légsúlymérők
 Aneroid barometerek (kipróbált) 630-tól feljebb katonai és színházi távósóvak, mikroszcoopok és minden e szakmába vágó cikkke.
 Nagy raktár

emberi műszemek
 Mindenemű szemüvegek csipetkék, német és francia ország első gyárából, legfinomabb üvegekkel, lencsékkel vagy hegyi kristálylival (közorvosi kap citások által legjobban ajánlja, különféle keretekben 5 főtől feljebb).
 Megrendelések és mindenemű javítások elfogadtnak és legpontosabban eszközöltenek.
 Különösen ajánlom kitünő minőségű saját-termésű boraimat, melyeket akos hordokban házhoz szállítok.

De az újvilágban kereskedő, iparos, művész és tanár egyaránt a reklamhoz folyamodik. Aki nem hirdet, az elmelet Kukutyinba zabot hegyezni. Nem fogják ismerni sem magát a kereskedőt, sem pedig üzletét. Hanem aki ügyes nemét találja ki a reklámnak, annak üzlete felvirágzik.

Bemutatunk olvasóinknak egy-két kóstoltat az amerikai reklámokból. Meglátszik belőlük a találékonyság s mindegyikből ügyes üzleti élelmesség r ki.

Rövid, de velős. *Após:* Mi kifogása van leányom ellen? *Vő:* Semmi ellen sincs panaszom, csak az ellen, hogy Ön, midőn leánya kezét megkértem, ki nem dobott a szobából. — Szoba díszítéseket, lakberendezéseket, kárpitós munkákat mindenféle kivitelben elvállal és pontosan teljesít HELD GUSZTÁV.

Furcsa szállítót. A tvszéki kihallgatáson. *Bőrő:* Mi volt az atya? *Vádlott:* Hadsereg-liferáns. *B:* Mit liferált a hadseregnek? *V:* Hat leánya volt, mind a hatot tisztelt vették nőül. — Mind a hatan kelengyéjüket szép és kitünő minőségben KEPES KÁLMÁNNÁL szereztek be, hol minden ily nemű szükségletek, divat és pipere árúk a legizlésebb és legzaggadabb választékban, jutányos áron kaphatók.

Rostás Géza
Hoppe R. utoda
 Király-utca 17. sz.

nyerges és szijgyártó
 Dus raktárt tart

lő- és nyereg szereszámbokban, izzasztók-,
stráfbőrök-

zablák-, vadász- és istálló-felszerelésekben.
 Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legegyszerűbbtől a legfinomabbakig. Réztisztító eszközök, **vazelin** bőrkenőcsök, kocsi-mosó szivacsok és szarvas bőrök.

Videki megrendelések elvállaltatnak.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve
Kepes Kálmán
 Pécsét, Széchenyi-tér.

Karácsonyi és újévi ajándéku
 legzezszerűbbek :

szőnyegek, asztal-
 függönyök, kabátok,
 és ág-terítők, papjettek. — Legdi-
 manillók, ruhakelnek, chiffon, kamavász, és
 Vatosabb ruhakelnek, férfi- és női fehéremmü-
 Rumburgi creasz, posztó- és vállfűzők,
 szálcs asztalterítők, férfi- és női fehéremmü-
 selyem, bársony, paplanok és takarók,
 esernyők.
rendkívüli
olcsó árak
 mellett.

Kepes Kálmán
 Pécsét, Széchenyi-tér.

Fehérnemű-mosó intézet.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **festő, nyomtató, ruhatisztító, függöny-mosó és agybeli toll-tisztító** üzletemen kívül újonan, kényelmesen berendezett helyiségemben

fehérenemű-mosó intézetet nagyban berendeztem, melyben mindenemű fehéreneműek, u. m. **ing, gallér, kezelő stb.**

jutányos áron, mint az új előállítatik. Videki megrendelések pontosan eszközöltenek. Ezen vállalatomhoz a n. t. közönségnek becses pártfogását kérve s előre biztosítva pontos és szolid kiszolgáltatásról, maradok kiváló tisztelettel **Melzner Imre,** ruhafestő Pécsét, Irgalmas-utca 20.

Frisch D. L.

Pécs
 irgalmas-utca 14.

Ajánlja dísan felszerelt raktárát mindenemű esemegékben.

Badacsonyi borok

Likörök, Rhum, Cognac
 Sajtok, Sonka, Szalámi
DEBRECENI, TORMÁS KOLBÁSZ.
 Szardella, Szardínia,
angolna, hering.

Thea és theasütemény.

BOR SZOBA.
PILSNERI SÖR
 és hideg ételek
JUTÁNYOS ÁRAK MELLETT.

